

Externality

Externalita (*neboli efekt přelévání*)

nedobrovolné náklady nebo přínosy, které jsou způsobeny jiným subjektům (příklad spolubydlících)

- pozitivní externalita – externí výnosy (příklady),
- negativní externalita – externí náklady (příklady),
- poziční externality – odměny závisí na relativním výkonu.

- způsoby řešení externalit
- pohled jedince **X** celé společnosti (příklad investování ve vesnici)

Piguovské daně

Způsobuje-li subjekt A svým jednáním (výrobou) subjektu B dodatečné náklady, přinutí daň stanovená přesně ve výši těchto nákladů osobu A, aby při svém rozhodování k tomuto externímu nákladu přihlížela.

Coaseho teorém

Změna neefektivního stavu do stavu, kdy si alespoň jeden jedinec polepší, aniž by byli ostatní poškozeni (příklad továrna x rybář)

Společné vlastnictví

Nastává v situacích, ve kt. je cenný zdroj promrhán, protože lidé za něj neplatí.

Pojmy k zopakování

Coaseho teorém

externality – pozitivní, negativní, poziční,

Piguovské daně,

tragédie společného vlastnictví.

Příklady k procvičení (např.):

FRANK, Robert H; BERNANKE, Ben S. *Ekonomie*. 1. vyd. Praha : Grada, 2003. 803 s. ISBN 8024704714.(str. 301 -303)